

По конфіскації другий наклад!

Почтову належність
оплачено гуртом.

Неділя 6. квітня 1924.

ЦІНА ЧИСЛА 300.000 Мп.

НОВИЙ ЧАС

ІЛЮСТРОВАННИЙ ПОЛІТИЧНО-ГОСПОДАРСЬКИЙ ЧАСОПИС

Ч. 26. (43) | **ЛЬВІВ** | ВИХОДИТЬ ДВА РАЗИ В ТИЖДЕНЬ. | **ЛУЦЬК** | Рік II.

ПЕРЕДПЛАТА в КРАЮ
місячно 2.400.000.
В Америці річно 4 долари.

АДРЕСИ:

„НОВИЙ ЧАС“ Львів, Руська 18.
„НОВИЙ ЧАС“ Луцьк.

ПЕРЕДПЛАТА ЗА КОРДОНОМ
місячно рівновартість 15 кор. чог.
одно число 150 вч.

Перший правильний виступ. Ще нові податки.

Скінчилося.

Совітсько-румунські переговори в Відні вже остаточно скінчилися, розуміється — нічим. Обі делегації опускають в найближчих днях Відень.

В Комітеті спеціалістів

що радять над тим, кільки Німці годні заплатити відшкодовань мало вже прийти до порозуміння між всіма членами і то на підставі погляду Франції.

Польський міністер скарбу заповідає, що вже в короткім часі будуть вицофані з обігу польські марки, а на їх місце прийде злоти польські. До Варшави мав вже приїхати транспорт „злотих“, які друковано у Франції — Поживемо — побачимо.

Тарифа залізнична

тим разом товарова дорожє від 5. квітня о 20—25 прц.

Доріжня

зросла в другій половині марта о 3-43 прц.

Всі франки вальоризаційні
1.800.000 Мп.

Наслідки повінний.

Наша ілюстрація представляє великий залізничний міст на Дунаю між Найзацом і Петроварадином, зірваний цими днями кригою.

Вибух вулькану.

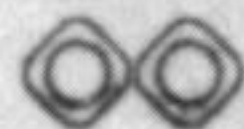
З Риму доносять, що Стромболі чимраз більше чинний. Викидає із себе величезні маси попелу. Розбурхане вибухом море залляло беріг. Страти в майні великі є і жертви в людях.

В імени Річпосполитої Польської!

Суд окружний карний, яко Трибунал пресовий у Львові, рішив на внесок державної прокуратурії, що зміст часописи „Новий Час“ число 22. з дня 23. марта 1924 в артикулі під заголовком: 1) „Ісуеть-

ся“ 2) „Листи з Волинського села“ 3) „Огляд світових подій“ 4) „Дописи“, містить в собі ество ад 1) 2) злочину з § 65 а) 3) 4) виступку з § 300 і 302 з. к. узняв доконану в дни 20. марта ц. р. конфіска-ту за оправдану і зарядив знищення цілого накладу і видав по думці § 493 з. к. заборону дальшого розширюван-ня того друкового письма. Невиконан-ня того наказу потягає за собою наслідки предвиджені в § 21 зак. друк. з 17. XII 1862. Д. л. д. Ч. 6. ex 1863. а іменно засудження за переступство на гривну до Мп. 4.000.000, Львів, 23. марта 1924.

(Підпис всч. (ткн)).

Перший правильний виступ.

Похід на „Просвіту”.

Зборівське староство закрило читальню „Просвіта” в Зборівському повіті с. Манасві. Як зізнає голова цієї читальні гом. Янів відбулася в тій читальні дня 30. II. 1924 ревізія, яку переводив командант постерунку поліції в Маркополі в асисті одного поліціянта. Чого шукали не сказали. Сконфіковано тоді брошуру „Наша школа в ярмі”, кілька старих чисел „Українського Голосу”, „Землі і Воли”, „Нового Часу”. Після чого опечатано бібліотеку. Дня 18. лютого доручено голові гом. Янову письмо староства, котре подаємо в дослівному відписі.

Starostwo w Zborowie L. 2963.

Zborów, dnia 8. II. 1924.

Do Wydziału Czytelni „Proswity”
w Manajowie

do rąk p. Teodora Janiwa.

Na podstawie §. 25. ust. z dnia 15. listopada 1867. Dz. U. P. W. 134. o prawie Stowarzyszenia się zawierzam czynności tamt. czytelni „Proswity” z powodu tego, że Wydział utrzymuje dla czytelników broszury i czasopisma treści politycznej, które

nie dadzą się pogodzić z zasadami uczuć lojalności, jaką wykazać winni członkowie czytelni, jako obywatele Rzeczypospolitej polskiej i muszą być traktowane z powyższego punktu widzenia jako antypaństwowe. Przeciw powyższej decyzji wolno wnieść rekurs do Województwa w Tarnopolu, który podać należy w ciągu dni 14. licząc od dnia następnego po dniu doręczenia przez starostwo w Zborowie. Wzywam P. abys celem przesłuchania zgłosił się w Starostwie dnia 18. lutego. Starostwo. Pieniążkiewicz.

В означенім дни був на переслухання в старостві голова цієї читальні і ту закидували йому, що в бібліотечі знаходяться „антипаньствова ксьонжкі”. Які саме небезпечні книжки має в бібліотечі читальня, голова не знає. Мабуть найбільше антипаньствова була згадана сконфікована брошура. Члени тої читальні внесли за порадою філіяльного віділу рекурс до воевідства, але як зачуваємо в послідній хвилі воевідство відкинуло рекурс з тим, що можна відкликатися до Міністерства.

Повіні.

В скільськім повіті (Сколе) зірвала вода 5 мостів на ріці Опір і 3 мости на ріці Стрий. Через те багато громад відтятих від повітового міста Скольного.

В турчанськім повіті знищені два мости. Дуже вилив цього року Дністер. Цілі квадратні кілометри піль по обох боках Дністра під водою, роблять вражінне великого озера. Шкоди для засівів можуть бути дуже великі.

Дністрові допливи менше вилили. В рогатинськім повіті дуже надрушені мости на Гнилій Липі, мости в Книгиничах на дорозі Рогатин-Ходорів і мости на дорозі з Книгинич до Журавна. Дорога в Залужу частинно залита Гнилою Липою. Мости коло Дністра на дорозі Журавно-Книгиничі, довгий на 31 метрів, зірваний. Порон на Дністрі забрала вода.

В станиславівськім повіті вилила Гнила Липа, Луква і Бистриця солотвинська. Найстрашніше являлася справа під Галичем, де Дністер утворив правдиве море. В суботу 29. березня вода сягала 482 см. понад нормальний стан.

В Нижніві вода піднеслася 470 см. Ані в Галичі ані в Нижніві не було жертв ані в людях ані в інвентарі.

Вилив Дністра і Стрия відтяв місто Жидачів на кілька днів від світа. В жидачівськім повіті знищені зовсім 4 мости.

Не краще представляється справа в стрийськім повіті.

Громадяни!

Три роки минуло з того часу, як визвольний авангард нашої нації покинув рідну землю, змушений уступити перед фізичною силою ворога. Після епохи гетьмана Мазеви та Пилипа Орлика — це другий „Великий ісход” Українців з рідної землі.

Розсипавшись по цілому світі,

українська еміграція не скрізь знайшла щирий відгук та приязне співчуття. З великими труднощами вона завойовує свої права та творить матеріальні підвалини свого існування й корисної праці для України.

Найбільша кількість нашої еміграції силою обставин зосереджувалася в Польщі, а переважна частина її на протязі більш як трьох літ перебувала в таборах інтерно-

ваших. Умовний перебування в цих таборах довели людей до становища жебраків та паріїв. Голод, холод, приниження та моральна задуха — це те що товаришило недолі нашій тут. І ось, нарешті, ці табори ліквідуються. Поза дроти виходять обдерті, обшарпані, з наболілим тілом і душею наші найкращі люди — колишнє ядро нашої національної збройної сили. Опиняться без даху над головою, без шматка хліба та підуть в світ шукати притулку.

Об'язком нашим є — не дати цим людям впасти в розпуку та не дати змарнуватися їхнім жінкам та дітям.

Осмільюючись взяти на себе ініціативу в так важкій справі, мусимо, на жаль, визнати, що наші репрезентативні органи безсилі щось зробити через свою немічність. Досвід кількох літ служить найкращим доказом цього сумного факту.

Тому мусимо всі задуматися над долею кількох тисяч емігрантів. Нашим найсвятішим обов'язком перед нацією й історією є — зберегти сили для народу та дальшої боротьби за відродження й незалежність Батьківщини. Отже, розходиться о нашу власну честь і гідність.

Цим звертаємося з гарячим закликом до всього українського громадянства без ріжних політичних переконань — прийти з посиленою поміччю. Бо потреби незмірно великі — треба подбати о влаштування багатьох на працю, о створення варштатів і бюро праці,

організувати різні курси для поширення між емігрантами фахового знання, заопікуватися жінками, дітьми, інвалідами, допомогти школам та багато інших пекучих потреб — ось які завдання стоять перед нами сьогодні, невідкладно.

А здійснити їх можна лише при широкій допомозі громадянства.

Сподіваємося й віримо, що наш голос не замре серед байдужности й зневіря.

Пожертви й переписку просимо направляти по адресі: Lipowa 64. m, 8. Kalisz Pologne.

Президія Відділу У. Ц. К. в Каліші:

В. Конопацький, Ф. Крушинський,
секретар Голова Відділу.

А. Сакович,
скарбник.

1924 р. 4 III.
м. Каліш в Польщі.

Від Редакції. Нехай благальний голос наших братів не остане без успіху. Помагаймо їм чим можемо. Не сміємо дати їм загинути, ми, які знаємо цю кожного свідомого Українця.

Датки на ту ціль можна відсилати й на адресу „Нового Часу“. Всі жертводавці будуть оголошені в „Новім Часі“.

ЗАМАЛО

самоу читати і передплачувати „Новий Час“.

**ЗАМАЛО
КОНЕЧНО**

самоу бути свідомим громадянином треба постаратися щоб між нами не було ніодного, який

— не читав би і непередплачував —
„НОВОГО ЧАСУ“.

Справедливість на пограниччю (вресах).

Все, що робиться на пограниччю має одну мету — знищити всякий прояв українського життя. Цій меті мусить служити — справедливість, яка вимагає застосовувати до „обивателів“ найвищий або найнищий вимір кари або — похвали. Карається все, що перешкаджає досягнути поставлену мету і потурається всьому, що помагає або хоч може допомогти ту мету досягнути. Ось два зразки:

Помішник секретаря Бугринської волости Марцінковскі службово об'їздив волость. На корецькій дорозі під Тоцею стрінув він яко-

гось жида і зажадав від його легітимації (неначеб то це його щось обходило). У того чи то легітимації не було, чи була прострочена і Марцінковскі за те його арештує. Жид видко бувалий в таких справах, витягнув з кишені гроші, які мав при собі і за хвилину вже їхав вільно далі. У Тощі всеж таки він доїс про випадок поліції. Поліціанти дігнали в селі Мошині „владзу“ і заарештували та разом з почтовими кінями спровадили до Тощі. Довідались про це у волости і виручили свого службовця, а протокол пішов

МИХАЙЛО ВОЗНЯК.

Як пробудилося українське народне життя в Галичині за Австрії.

В церкві знову говорив Гарасевич по польськи проповідь, де підкреслив значіння відновлення митрополії: „Пять століть минає вже від тої пори, коли зникла гідність галицького митрополита. Різні події зложилися на те, що цю єпархію прилучено до київської єпархії. Майже через три століття не мав цей край свого архипастиря, щойно 1539 р. на бажання клиру й народу назначено митрополитим заступником у Львові Макарія Тучапського. За ним слідувало в 266 літах 13 архипастирів, а саме: Арсеній Балабан, Іван Остаповський, Гедеон Балабан, Єремія Тисаровський, Арсеній Желиборський, Атанасій Желиборський, Єремія Свистельницький, Йосиф Шумлянський, Варлаам Шептицький, Атанасій Шептицький, Лев Шептицький, Петро Білянський і Микола Скородинський, усі підчинені митрополитові київському, а заразом і галицькому“. Ніхто не дочувся українського слова в часі згаданого свята:

б)

урядові промови виголошено по латинськи, проповідь у церкві відбулася в польській мові, новий митрополит видав своє посланіє по польськи, а вихованці духовної семінарії привитали митрополита польським панеґіриком.

Події найближчого 1809 р. були зворотною точкою в життю Гарасевича. Наполеон зайняв Відень і польське військо увійшло в Галичину та на короткий час захопило й її столицю. Всякі уряди обсаджувалися прихильниками польського революційного уряду. Положення австроліубних Українців стало грізне. Під впливом Гарасевича рішився митрополит серед усяких обставин лишитися вірним австрійському цісареві й поручив духовенству згадувати його в богослуженнях, а не Наполеона. Коли Поляки жадали від митрополита признання польського уряду, він відмовився. Тоді розпустили Поляки поголоску по краю, що митрополит ураз із Гарасевичем і іншими довіреними особами зробили таємний заговор не тільки на погібель польського війська, що зайняло Галичину, але й задумє зо своїми заговорниками вирізати підступно все, що польське, й для цієї цілі скуповує зброю. Вістки цього роду дійшли й до митрополита, котрий зрозумів, що треба

до староства. Справа погана: Марцінковські просто ограбував в білий день та на публичній дорозі вільного „обивателя”. За це ж і дістав кару: староста висловив йому — догану і оставив його на посаді.

Другий випадок: Селяни зі Здовбиці мусіли за шарварочну дуже низьку ціну звезти матеріал на будову мосту в Олександрії. Селяни рішили, що їм краще заплатити, щоб хто інчий зробив цю роботу. І ото попросили районного соймакового техника Огородника, щоби він взяв цю справу на себе. Огородник звіз

дерево, вирахувався з грошей і голвно — зробив цим велику прислугу для соймаку. Але у пана старости це було надужитте влади і він поставив справу на обговоренне повітового Виділу. Про склад Виділу колись напишемо. І ото Огородника рівною половиною голосів звільнили з посади і віддали справу до суду.

І чому ж це так?

Зовсім просто — бо той був Марцінковські, а цей — Огородник.
(— о).

Чесність Парижан.

Цікава проба париського часопису.

Париський щоденник „Paris-Soir” зробив цікаву пробу, щоби переконатися про чесність париського громадянства.

Сто особам найрізноманітніших станів та всякого рода занять вислав він таке письмо: „В відповіді на Ваше ціне письмо посилаю 5 франків, які я вам винен”. Кождий лист був підписаний якимсь приватним чоловіком, що був втягнений в амову. Адреса підписаного була подана, але про часопис не було згадки.

Ці, що одержали листи з 5-ма франками мусіли поланатися, що то якась помилка, що гроші не належуться їм і їх треба відіслати. Мимо того із сто людей,

яким виславо в той спосіб гроші, тільки 30 відіслало їх назад.

Та найцікавіше то те, в яких кругах найбільше чесних, а в яких найбільше нечесних. Чесними були послы до парламенту і літерати (тільки один літерат задержав гроші). Досить чесних було між лікарями та домашньою прислугою.

Не дуже пописалися чесністю дипломати, професори та урядники, а найбільш нечесними показалися купці, різники, фризери та торговці вином, бо з них ніодин не відіслав грошей.

Цікаво якби вийшла така проба у нас.

Не можна мовчати!

Дня 13 марта ц. р. рескр. тернопільського Воевідства з дня 22 січня 1924 ч. 1911]г. розв'язано чит. „Просвіти” в Лагодіві пов.

Перемишляни, а одночасно загрожено розв'язати кооперативу.

Повище є ділом о. Сахна і його родини.

О. Сахно зажадав від читальні винаймлення салі на шкільну клясу, чого йому відмовлено. Дочка о. Сахна є наймолодшою силою учительською в місцевій школі, котру задля браку приміщення поставлено до редуції. О. Сахно по відмові винаймлення салі постарався де треба о замкненне читальні.

Докази: 1) В осени минушого року приходив п. Ярослав Сахно син пароха і студент польського університету до читальні і випитував хто пренумерус і за які гроші часопись „Землю і Волю”. Члени викинули його з читальні. Як довго належав цей пан до читальні був спокій. Від хвили усунення його з читальні — почалися доноси ревізії, які скінчилися замкненнем читальні. 2) 7. II. 1924 прийшов до кооперативи другий син о. Сахна Стефан, студент польського університету і заявив прилюдно, що читальня на днях буде замкнена нібито за комунізм. Можна однак цього оминати колиби його батька вибрали до Виділу Читальні. 3) Стефан Сахно і його тесть Андрій Оленський назвали членів комуністами, за що випросили їх з льокалю. Поступованне це було нарочно провокаційне змряюче до замкнення читальні. 4) О. Сахно грозив прилюдно, що постарасться ще о замкненне кооперативи.

Що ці люди могли це зробити то їх минушість про це говорить: а) о. Сахно перед війною був зашуджений на 3 місяці „під Юром” (зради сповіди, відмовлення послідних св. Тайн хорому і пр.), б) вічні фікційні процеси з парохіянами, в)

негайно втікати. Наладивши звязок околиці зо Львовом, аби могли давати вказівки свому духовенству, в червні 1809 р. вийшли митрополит із Гарасевичем зо Львова й, не чуючися безпечними в Лисиничах, де спинилися на кілька днів, удалися найкоротшою й найменше небезпечною для себе дорогою попри Бібрку, Жидачів до Бескидів, задумуючи дістатися за Карпати. В Дідушичах Малих зажадали підводи від пароха Миколи Підгородецького, що не довіряючи слугі, перебрався за селянина й завіз їх до Мізуня, звідки управитель камеральних лісів виправив їх на двох конях із провідником до Сенечола, що лежить майже на самій полудневій границі Галичини. З Мізуня до Сенечола була тільки стежка, відома одним бакунярам. Нашим подорожним прийшлося передіставатися навманя з верху на верх та з бору в бір. Старшого віком митрополита опустили сили. На щастя стрінули вівчарів із чередою овець і попросили в них жентиці. Бачучи, що гості тільки думки думають над жентицею, грудкою свіжого сира й вівсяним ошипком, гостинні вівчарі зловили кізля, зварили його й погостили мандрівців. Опісля останні пустилися в дальшу дорогу й, прибувши до сенечіль-

ського пароха, думали, що вже цілком безпечні. Тимчасом тут саме чатувала на них небезпека. Місцевий начальник громади — богач злакомився на нагороду, яку розписав польський уряд за голови митрополита та його офіціяла, й видав їх представникам польського війська, котрі відставили їх до Стрия. На щастя в той самий день, коли їх приставлено до Стрия, прийшла сюди вістка, що Львів зайняло австрійське військо. Митрополит і його товариш були врятовані. Це один із дуже численних зразків тих терпінь, котрі довелося перетерпіти українському духовенству в 1809 р. за вірність Австрії.

Такі події не повинні минати безслідно в життю людини. Та митрополит був за старий, щоб витягнути послідовности зо своїх тажких пригод. Пять літ пізніше він помер, нічим не зазначившись для розбудження життя українського народу. Свої брошури й послання писав він по французьки, по німецьки, по латинськи й по польськи, тільки не по українськи. Не диво, що не знайшлося вдячне серце серед Українців — навіть слід не лишився, де він похований.

(Далі буде.)

калюмніаторські доноси і процеси проти упр. школи Івана Нуда, г) доказ о. Бойка, що о. Сахно заявився перед властями адміністраційними Поляком, г) кириця в селі від хвилі обняття парохії, е) розбиття церковного хору, д) агітація проти будови дому читальні „Просвіти“, ж) вимушенне 600 К, від д-ра Гофмокля за занеханне агітації проти парцеляції і клятва в церкві з мовниці на св. Тайни, що він не підкуплений (і пр.

Сини о. Сахна студенти польського університету.

Сват о. Сахна Оленський великий попличник Староства, а головним комісаря поліції п. Пузя.

Ось другий яскравий приклад, де священник прагне над знищенням національної твердині. Об'являється страшний, проти якого мусить виступити свідоме священство.

Ждемо їх діл.

Українецькі вояки в польських мундурах — для „Рідної Школи“.

Перед нами таке письмо:

„Українці з польської армії з полку (число полку та місцевість впропускаємо — *Прим. Ред.*) складають хоч малу, але щирю жертву на потреби „Рідної Школи“. Нехай та мала але щира жертва принесе плід стократний і zarazом бажаємо як найгарніщих успіхів в праці. — Де є в світі така сила, що би духа побідила? —

ПЕТРО ФРАНКО.

ПАЧКАР ДЕМКО.

До батька приїздили люди з усіх кінців Галичини. Приїздили також з над Збруча, або як вони говорили з „під границі“. Вечером, коли в хаті було тепло а на дворі лютувала зима, оповідали про різні пригоди з над границі. Особливо остали мені в тямі пригоди пачкаря Демка, про якого оповідали люди з села С.

Демко був найдуший парубок у селі. Описували його ось як:

„Ба, Демко! Ото була мошарюга! Що хлоп як дуб, пальці як із заліза, з тілом і кістками рве, як християнина вхопить, сорочка розхристана, гарасівка легко перевязана. З голими грудьми ходив як зима так літо. Ціле тіло волосом обросло як у медведя, аж до самих кінців пальців доходило йому рижі

Слідують підписи жертвуючих, а рівночасно переказом прийшло 20 мільйонів мп.

Письмо це тим шіннійше, бо писане тяжкою рукою селянина чи робітника.

Процес Ізи Мотичинської.

Перед львівським судом ведеться в цих днях голосний процес. Оскаржених багато осіб, але сама головна між ними то Іза Мотичинська. Вона дочка прачки, в часі українсько-польської війни була сестрою милосердя і при тім мала нагоду познакомитися з офіцерами, з якими удержувала мабуть дуже близькі зносини. До одного з них, якогось підполковника В. має Мотичинська претенсії, що звів її

обіцяючи оженитися, а потім взяв собі другу — жінку. Процес підполковника В. вже був перед тим; його засуджено та прогнано в війська. Тепер однакж виказує слідство, що підполковник В. не винуватий, що Мотичинська вправді мала з ним ближчі зносини, але як жінка легких обичаїв. Крім того Мотичинська оскаржена ще о різні крадежі, між інчим в справу крадежі бензини з державного магазину.

„Новий Час“ на Волині.

Наше громадянство скоро пізнало „Новий Час“ і в останніх часах вже ні один інчий український часопис не тішиться в нас тими симпатіями, що „Н. Час“. З тим більшою радістю стрінуло громадянство відомість, що „Н. Час“ стає органом всіх Українців під Польщею. Один спільний часопис — це одинокий засіб, який з часом затре нашу непорозуміння на різних областях і зведе нас на один шлях боротьби за своє право і кращу будуччину.

Але — коли ще може не всі Українці розібралися в чім річ, як „кресовяни“ вже заціпилися в своїй люті і накиннулися на „Новий Час“, як тільки вони це вміють і можуть. Польське „Жице Волиня“, що виходить в Луцьку, сіло на улюбленого польського коника, на яким завсіди і всі Поляки виїжджають проти національних меншостей взагалі, а проти Українців з окрема. „Польська суспільність на Волині“ рішучо за мало визнається в способах проти державної пропаганди,

як вогонь волосся. Згреблом було можна чесати.

Мале гздівство держав як зеркало. Окрім того був пачкарем. Бо й пошо інакше сиділаби людина над самою границею та й мала дрібку сили і відваги. Пограничники запевняли, що Демко стоїть у спілці з нечистим. Бо не могли його ймити. Всюди пролазив. Як біблійний верблюдо крізь вушко голки. Де звичайні смертельники стукалися як лобом до стіни — там Демко все таки зумів найти фірточку. Але то все діялося по людськи, вже хочби навіть тому, що Демко витав усіх чемненько: „Слава Ісусу Христу“.

Прийшов раз новий пограничник (фінансовий сторож), що зачотів скоро авансувати. Цілими ночами пантував на сьмітних лісових стежках на Демка і ніколи з ним не стрінувся. Чипів раз під дубом у темну літню ніч, що грозила бурєю і блискала далекими блискавками. Всі очі видивив у пільму і вуха попроверчував, що би крок

уловити, коли його хтось так поклепав по плечі, що аж прикляк. Оглянувся і волосся йому на голові зіжилося — як із землі виріс стояв за ним великан Демко. На хребті мав деревляні ноші наладовані пачками українського бакуну і інчими скарбами. Підперся на пальці, з молодого дубчака. Очи світили йому як у вовка. Якась сила виходила з нього, що пограничник як закамянів.

„Слава Ісусу Христу!“ поздоровив чемненько Демко, аж ехолосом гукнуло.

Переляканий пограничник промимрив по привичці: „Во віки“...

„Віков“ уже невимовив бо відняло йому мову. А пачкар так як без шелесту появився так і зник у темноті ночі як дух. Пограничник бачив як ступав велитенськими кроками, але на каменистій стежці не було чути кроків; доглянув виразно як гепав дубчаком до землі але не чув вдгомону. Холодний піт виступив йому на чолі а серце замерло в грудях.

яку ширять непочитальні українські чинники у східній Молопольщі“.

„Жице Волиня“ хоче когось переконати, що волиняни „називають тут на Волині галицьких українців „чужими людьми“ і навіть не розуміють діалекту тамошніх „русінюф“... Пан автор замітки так сильно розсердився, що забувають, як нас охрестити по народності і раз називає нас українцями а другий — „русинами“.

Можуть не турбуватись. Наш Волиняк краще розуміє галичанина, як Поляк з під Тарнова такогоч Поляка з під Варшави. Їх крик не тільки не відібє нас від свого часопису, але й переконає кожного Українця, що „Новий Час“ мусить бути в кожній українській хаті під Польщею. *Волиняк.*

Дві замітки з харківських „Вістей.“

(Ч.ч. 57 і 61.)

1) „11. березня відбувся (в художньому технікумі) вечір, присвячений пам'яті Т. Шевченка. — Вечір пройшов дружно й цікаво, не зважаючи на деякі „русотяпські“ виходки в задніх рядах залі, як перекривлювання тих, що виступали з укр. промовами, та вигуки, що біографія Шевченка всім відома, — а тому не треба про неї розказувати.“ — Що на це наші поборники українського „шовінізму“?

2) „З Києва, 8. III. повернувся помилуваний ВУЦВК бувший голова центральної Ради проф. М.

С. Грушевський.“ — Хто Українців не милував? І тепер українська влада також милує найкращих українських людей і підкреслює це на кожнім догіднім місці.

Колиж то нарешті ми станемо народом, якому хоч власна влада не нагадуватиме рабства й не стане його за його найсвятіші почування милувати?

Засуд Гітлера — увільнення Людендорфа.

Нарешті скінчився великий процес проти Гітлера і тов. Дня 1. квітня відчитано вирок. Гітлера і трьох його товаришів засуджено на 5 літ тюрми, п'ять обжалованих засуджено на рік і три місяці. Людендорфа увільнено, має лише заплатити кошта розправи. По ви-

ході з суду Людендорфа витали великі товли народу, що зібралися під судом та обкидали його цвітами. Людендорф заявив, що стидатся увільнюючого вироку. Що думав, то газети не пишуть. Але певно не то саме, що говорив.

Совітсько-румунські

переговори ще ведуться. Бо якось не випадає приїхати і зараз на другий день розїздитися. Але лише згадали большевики про Бесарабію, а шигани такий крик піднесли, що хоч з хати втікай. Голова румунської делегації заявив, що вони

взагалі булиби не їхали на переговори, як що булиб знали, що большевики чіпатимуться Бесарабії. — Тепер обі делегації відпочивають; ждуть на вказівки від своїх правительств.

В Чехах

викрили влади аж 21 ріжних великих надужитів — перекупств. То нафтою, бензиною, гумою, папером, тютюном, вуглем, мукою, деревом і т. д. і т. д. Брала високі урядники, генерали, послы, сенатори великі хабарі від доставців і приймали лихий товар для ужитку держави.

Тепер те все викрилося. Послів позамикали до криміналу і їх покарають. З того тішуться дуже Поляки. Вони Чехів не любляють і показують на них пальцями. Але забувають, що злодіє всюди. Лише не знати де їх найбільше.

Нічна поява?

А одначе хитрий пачкар обмотав свої ноги і кінець дубчака вовняними шматами, бо прецінь на своїх нічних прогуляках не хотів чинити багато галасу.

Інчий пограничник відійшов із сторожної зі словами:

„Без Демка не вертаю! Або зі щитом, або на щиті“. Пів ночі просидів на снігом завіяній стежці, укритий за смерічкою з крісом готовим до стрілу, не одоліли його зима й втома. Під ту пору чимчикував Демко наладований пачками, з отвертими як усе грудьми, помімо різкого морозу, тихими кроками кидаючи довкруги своїми соколиними очима. Раптом став як укопаний. У місячнім світлі помітив блискучу цівку. Без шелесту зложив пачки і заховав їх під смерічками. Обійшов підозрілу околицю довкруги і придибав службістого пограничника, закутаного в плащ, із крісом готовим до стрілу, цілком задубілого з зимна.

„Слава Ісусу Христу!“

Нема відповіді. Порушав Демко „замерзлу грудку“ своєю паличкою, перекинув пограничника одною рукою собі на ноші і приніс до хати зачудованим пограничникам.

„Треба відтяти за теплим пецом!“ поручив. „Слава Ісусу Христу!“ І зник за дверима.

Пограничники „відтяти“ свого товариша, щоби принайменше мати з кого сміятися, але він несподівано виправдався:

„А я, що казав як відходив? Без Демка не вертаю! Ну, чи я може без Демка вернув?“

Але Демко був свідомий мужицький патріот. Як тільки найшов його напад патріотизму брав рушницю і випрелявся на дики або цапи в лісі князя Сапіги. Це було його патріотичним обов'язком.

Рано-ранісінько стрів лісничий патріотичного Демка з рушницею на плечах над поваленим цапом.

„Стій бо стріляю!“

Але де було Демкови встояти. Завернув як олень і став тікати. Післав йому лісничий набій шроту

і певний свого, спокійно підходив. Старий стрілець знав певно, що стріл „сидить“. Але по Демкови не було ні сліду. Обшукав лісничий цілу околицю, в певності, що звірокрад десь чейже лежить. Очевидно! Такий бик як Демко буде кластися від кількох шротів. Демко з набосом шротів у задній часті забіг величезними кроками на вправці просто до села і приспів саме на утреню. А коли клячав у церкві поміж товпою „свідків“, усміхався задоволено.

„Ото... певне алібі“.

Старий стрілець кляв тимчасом як Москаль:

„Знов утік! А я йому приставив латку! Стріл безпохибно в задній часті!... Напевно, то був Демко... в заклад ставлю голову за яйце! Але жди собако!“

Стрілець побіг скоренько до села, щоби ствердити там неприступність Демка. Решта сама прийде.

(Докінченне буде).

В Польщі

Йде тепер направа скарбу. Стягають на всім податки, аж шкіра тріщить, ошаджують на школах, урядниках, дорогах, мостах — одним словом

Страйк

гірничих робітників розпочався на Гор. Шлеску в обороні осмогодинного дня праці. Делегат Центрального Робітничого Союзу заявив, що до страйку прилучаться всі робітники Польщі. Будемо мати нову комедію...

Цілий місяць у небезпеці життя.

Пригоди обслуги висортованого корабля.

Тому місяць везли Англії свій старий, вибракований корабель на спочинок. Його мали в одній з англійських пристаней розібрати на матеріал. Але по дорозі зчинилася буря на морі і корабель відірвався від судна яке його тягнуло. На покладах корабля було 13 людей залоги. Вони опинилися в страшнім положенню. Корабель не мав ні керми, ні вугля, ні спосібних машин. Морські хвилі гралася ним як лущиною з оріха і кидали на всі сторони. Але відважна залога не тратила надії на ратунок. Командант казав закинути якор і в той спосіб удержав кора-

бель на однім місці. Та проходив день за днем, а ніхто не з'являвся їм на поміч. Харчів не ставало і треба було дуже скупенько їсти, щоб видержати як найдовше. Вкінці забракло світла і моряки мусли палити вогонь на покладах, щоб давати знаки для кораблів. Дерево на вогонь роздобували в той спосіб, що відривали дошки від свого корабля і ними палили. Так пройшов довгий і тяжкий місяць. Серед голоду, холоду і постійної небезпеки затоплення видержала відважна залога до кінця. Минулої неділі переїзджачий корабель забрав їх у пристань.

Зі „Союзу Українок“.

Зміна статута і ростучі з кожним днем вимоги, ставлені до нашого жіноцтва, як члена громадянства, спонукали Головний Виділ товариства скликати надзвичайні Загальні Збори, які відбудуться в неділю 6. квітня ц. р. о год. 9. рано в салі „Бесіди“ (Рутівського 22). На порядку дня незвичайно важні справи організаційні, тимто доконечна річ, щоби на зборах явилися крім львівських членів також представниці Філії і Кружків С. У. як і всі жіночі організації, що входять в федеративну звязь зі Союзом. Тільки взаємне порозуміння і одноцільна програма може поставити нашу роботу на трітвих основах і принести певні успіхи. До дискусії приготовано реферати, які обіймають всі ділянки, на яких під сучасний момент повинна розвинути ся праця нашого жіноцтва: організація села, кооперація, виховання, правні здобутки жіночого світа. Теми важні, що входять у саму суть нашої громадянської роботи, так і вимагають як найживішої участі як найбільшого числа жіноцтва, щоби основно обговорити всі точки програми і винести резолюції-директиви дальшої діяльності Союзу і його органів.

Другого дня по зборах, себто в понеділок 7. квітня улаштує Союз Українок свято в честь Лесі Українки з при-

воду 10. роковин її смерті. Свято відбудеться о 12. годині в полудне в великій салі „Народного Дому“. В програму входить реферат д-р Дм. Донцова, співи і деклямації з творів письменниці. Треба сподіватися, що не йно жіноцтво але й ціле львівське громадянство возьме як найчисленніше участь в святі поетки, якої досі не спромоглися ми у Львові як слід пошанувати, а якої бадьорий акорд „Contra spem spero!“ повинен під сучасний момент стати провідним кличем нашого національного життя і громадянської діяльності.

Хитрий маляр.

Раз якось замовив дідич
В маляра одного
Образ на біблійну тему
До салюну свого.

Образ цей мав представляти
Ще жидівське горе,
Як то Фараон жидів вгнзв
У червоне море.

А маляр лиш червоної
Фарби хляпнув досить
На великім полотні
Й панови приносить.

Дідич образ оглядає,
Та не мудрий з нього,
А нарешті і питає:
— Що це є такого?

Совітський гумор.

Наслідки дискусії.

Большевицька гумористична газета „Продсектор“ містить таку сміховину таку на своїх большевиків.

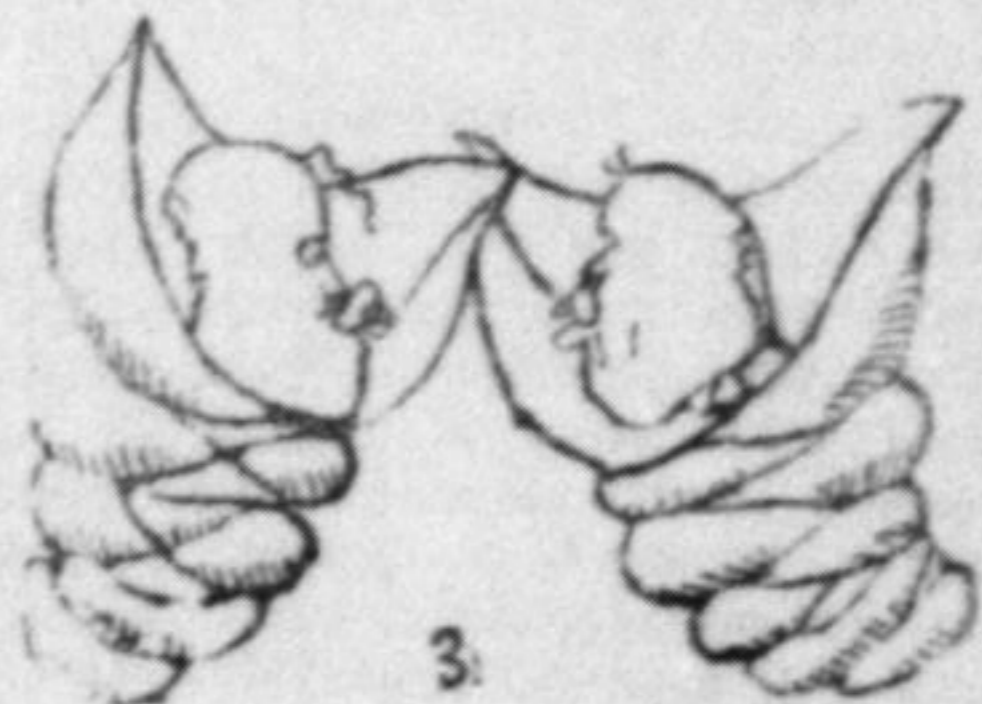
Як відомо большевики дуже багато говорять. Мітінгів, нарад, конференцій у них тьма тьменна. Як так далі піде, то

По першій місяці дискусії.

По році дискусії.

Наслідки для потомства.

в большевиків зникнуть і ноги і руки, а щоки збільшаться до небувалих розмірів. Незадовго большевицькі оратори будуть виглядати так, як на другім образку. Згодом діти будуть родитися з величезними устами, як бачимо це на третім образку.

Якто що? Червоне море!
Каже пан: — Ну славно —
Деж жиди? — маляр на тее:
— Перейшли вже давно!

— Коли так — пан відвічає:
Деж Фараон дівся?
А на це маляр: — Таж прецінь
Фараон втопився!

С. Калинець

Чи Ви вже вислали передплату??

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО.

Весна іде!

(Кілька слів про гноїння і добір насіння).

(Далі.)

Фосфорові штучні погної дешевші від азотових. Суперфосфат 16 процентовий (себто такий що в однім його метр. сотнарі є 16 кг. фосфору) коштує тепер менче-більше 10—11 зол. франків а 14—16 проц. томасівка 9 зол. фр.

Потасових штучних навозів вживається від недавна. Луки та пасовиська піддобрювано гноївкою та попелом. Однак хліборобська наука доказала, що середне жниво забирає з землі таку скількість азоту, фосфору і потасу, що особливо легким землям, румошинам, пасовиськам та лукам треба повернути і потас і то потасовими штучними навозами. Тільки тяжкі глинясті та ілові землі мають у собі звичайно досить поташу. Та й там оплатиться додаток потасових навозів особливо під окіпні, стручкові від збіжа як слабо гноїться

	30 кг.,	при серед.	50 кг.	і сильн.	100 кг.
„ конюшину і струч.	70	„	80	„	120
„ бульбу	40	„	60	„	80
„ цукр. бураки	50	„	80	„	120
„ пашні бураки	80	„	120	„	160

Вапно є поживою рости, воно відквашує землю, та збиту тяжку рілю робить більше дюзною і пухкою. Богато вапна потребують усі стручкові рослини, конюшина, ринак, цукрові бураки. Де ці рослини дають мізерні плоди, треба землю вапнувати. Збіжа, гречка і лубіни потребують мало вапна. Незасібні в вапно землі пізнати по тім, що на них росте щавель (квасок) та інші квасні трави, витікас з них жовта вода з усіма красками дуги (веселки) на поверхні та де показується вохра.

Найліпше справляється землі незасібні в вапно, таким чном, що їх навозиться землею богатою в вапно, себто румошиною. В хліборобським краю в Данії, де селяни нуждарі в другім — третім поколінню стали дуже заможними, дрібні хлібороби позакладали окремі кооперативи, які будували колійки та на спільний рахунок закупували, румош, звозили його і розвозили на поля. У нас про таке й не думай! Наші хлібороби ще дуже часто волять голодувати, ніж вдаватися в такий тяжкий труд. Тому дуньські селяни мають свою Данію, а ми Польщу й Росію на своїй землі...

Лекше вапнується землю (але й менше корисно) розкинувши на

і олійні рослини. Особливо на липших і тяжчих землях треба розсівати потасові штучні гної під ярину вже перед зимою. Потасові гної відвапнюють землю, тому по них треба від часу до часу додати землі й вапна.

З потасових навозів треба назвати передусім кайніт (звичайно 12 проц) та потасові соли (3—40 проц).

На легкі поля, липший кайніт, на липші поля — сіль потасова. — Потасову сіль усе треба глибоко розмішати з землею, навіть добре є приорати її.

Усі потасові штучні гної — у нас дешеві, бо й вирабляють їх у нашій Калуші (Східна Галичина).

Кайніт коштує тепер кругло півтора зол. франка, 30% калуська потасова сіль кругло 6 зол. фр., а німецька 40—42% сіль не цілях 12 зол. фр.

На одні гектар треба дати кайніту або потасові соли тільки, щоби там було чистого потасу:

Ліпшим від вапняку є пале не вапно. Його як відомо, купується у кусниках або вже розпилене. Можна його згасити і зараз розсіяти, де треба. Ще вигідніше навезти в осени вапна в грудках на поле на купки, прикрити його землею, на весну розікрити і (вже тимчасом згашене вогкістю землі і розпилене) розкинути. На легкі землі дається 10—15 метр. сотн. гашеного вапна, на інші 20—30, на дуже тяжкі 40—50.

На звапнених полях — бувають зараз сильні прибутки урожаю. Коли потім такі поля не гноїти урожаї скоро палуть.

(Докінченне буде).

Остан Луцький,

господар в Волі долголуцькій стрийського повіту.

Поневолений народ, який зуміє поставити на ноги своє шкільництво — дістане в свої руки ключ від своєї вітчизни

Вже маємо податок від худоби і домашньої птиці.

Варшава — не спить, все про нас, хліборобів, думає, все нам якусь новину від сесе посилає. — Стягнуто в шім році уже дві „залічки“ на надзвичайну масткову данину, — але показалося, що між нашими селянами — хліборобами на сто аж кругло 80 таких, що їх майно не варте було у 1923 р. навіть нужденних 3000 „злотих“ і тому вони не платять цієї данини, не ратують „скарбу“ польської Річі посполитої.

Щобити і цих бідніших селян якимнебудь чином увести в люди, ухвалила оноді рада міністрів в Варшаві новий хліборобський податок, а іменно від хвоста і крила. Від цього податку вже не втече і бідна вдовця.

Цей новий податок обов'язує вже в цьому році. Від худоби призначеної на заріз, піде до „скарбу“ 1 процент, а від господарської худоби кожного року 1/2 проц. її вартости. Щож варта кожний кінь, від, корова чи безрога, це оголосить варшавське міністерство на час перед кожним стяганням цього податку.

Розуміється, що купці худоби які тепер також будуть платити цей новий податок, не дуже зажуряться цим, бо вони здавна уміють потручувати собі всі свої податки вже при купні сільського товару. Таким чином і їх податок заплатити — село на торговині. Місто при купні мяса щераз надолужить ім їх „гризоту“.

Тільки за хліборобів ніхто й цього податку не заплатити і на нікім та на нікім вони його не відібють.

В ухвалі міністрів про цей податок сказано, що стягнені таким чином з народу нові великі гроші підуть у першу чергу на піднесення хову худоби та на інші хліборобські потреби.

Воно може й буде так, але адреси нашого „Сільського Господаря“ або нашого „Союза для хову і збуту худоби“ у Львові, пани міністри у Варшаві не допитаються... Хліборобська культура в українських селах мусить двигнутися таки нашими засобами! Дай! — це ми, — та й годі! Може воно й добре так. Чому не йшла у свій час наука головою, може тепер прийде вона й до них туди, де біють!

О. Л.

ДОПИСИ

Село Березів вижний повіт Печеніжин. В нашій селі, як і по інших селах є досить своїх хрунів, котрі лише шкодять добрим людям а не допомагають. Є в нас читальня „Просвіти“ заснована в 1905 році, і розвивалась гарно перед війною так, що можна було надіятися кращої будучности та світова війна перервала діяльність, виділові пішли на війну і життя завмерло. Будинок побудовано перед війною дуже гарний. В часі румунської окупації наш правительственный комісар Петро Скудський вломився розб'єм до читальняного дому і там заквартирував громадську канцелярію і сидів аж до 1923 р. Нічого не платив, навіть нічого не направляв тільки що позанечищував всьо що було. Ми в маю 1923 року, скликали загальні збори і вибрали новий Виділ та повови пустили читальню в життє не в власнім домі. Виділ читальні виточив проти комісара громади процес, щоби добитися опорожнення читальні. Комісар скликав засідання громад ради та питався радних чи читальню опорожнити. А панове радні, а іменно Василь Геняк, Василь Голинський і Михайло Скільський радили, щоби не відступати, най таки буде з читальні громадська канцелярія, а читальні нам не треба — говорили вони. Та їм це не вдалося. Більшість перемогла і читальню комісар мусів передати читальні. Вам нечесні радні най буде ганьба за ваше становисько. *Селянин.*

Люстрація люстратора. Дня 30. м. м. впало трох поліцаїв до льокалю філії Товариства „Просвіти“ в Козовій і перевели солідно люстрацію не тільки цього Товариства, але й аюстрували люстратора Читалень і організатора Козівщини п. Василя Чаплю. Трус цей у п. Чаплі — від коли у нас настала Польща — вже близьенько добігає до числа 12. — Його

люструють поліцаї і вивядовці коли їм захочеться, за вибори, за большевиків, за Федаківців, за Бекешівців, за трудовиків, соціалістів, комуністів, люструють коли де поліцаї убують, або коли де згорить кому стирта зі збіжем. Пан Чапля дивуючися тою печалівістю наших любих сусідів, поспитав „люшодовника“ переводячого у него трус про причину ревізії і довідався, що ревізії ці так часті у него заряджує сам староста Якубіне; а коли поспитав п. Чапля на якій основі ці ревізії заряджується, то „люшодовник“ не умів йому цього пояснити. Кажуть, що пан староста посилає так часто своїх поліцаїв до пана Чаплі, щоби переконатися наочно, чи п. Чапля має добрі чоботи, кожух і чи взагалі має в шо одягнутися виїзджаючи на села по Читальнях на люстрацію, бо зима люта і жалусь цього доброго і пожиточного чоловіка. Кажуть також, що п. староста казав поліцаям подивитися до спіжарні п. Чаплі, чи збіжа, яке йому Читальні зсипають титулом винагороди за люстраторську службу, є чи те і щоби люди не давали йому стоколосні і зерна помішаного з під млиника, має небавом видати обіжник до всіх громад Козівського повіту в цім напрямі. У філії була ревізія з цієї причини, бо п. староста хотів знати, які члени не зложили ще членської вкладки і чи є подостатком книжок то шо. Так собі толкують цю старанну опіку, бо чейже ревізії в республіканській державі невідьмо переводити без судейського наказу, без причини і коли п. Чапля не поповнив ще ніякого каригідного вчинку. Коли так, то повинен п. Чапля і з тим паша ціла сутпільність бути п. старості вдячні, що так стежить за проявами освітньо-культурної роботи серед „обивателів ржечипосполітої“. Честь йому!

Obywatel.

Дідилів, пов. Камінка ст. Читальня „Просвіта“ в Дідиліві підготувляла Шевченківський концерт на день 2. марта 1924. В програму свята входила між інчим дитяча вистава в двох діях: „Тарас у науці в дяка“. На внесену до староства в Камінці ст. просьбу о дозвіл на відбуттє концерту читальня дістала від староства таке письмо: „Starostwo w Kamionce str. L. 2664. N. 149. P. Przewodniczącego Jacka Hupiorskiego celem dołączenia poświadczenia Dyrekcji Policji we Lwowie w dowód, że sztuka niniejsza (Taras u nauki w dyka) cenzurowana była do wystaw teatralnych“ Таке рішення, очевидна річ, тхне найзвичайнішою секатурою. Так виглядає на практиці „wolny kulturalny rozwój społeczeństwa“ в границях ясної „Rzeczpospolitej“.

А може то червона обгортка згаданої брошури, шо була долучена до подання, викликала таку халепу?

На всякий случай читальня вислала чоловіка до дирекції поліції у Львові. А там сказали, шо до них належать виключно справи Львова. Всі справи на провінції мають полагоджувати місцеві староства. Отже приходиться ходити від Анни до Каяфи а від Каяфи до Анни на те тільки, щоби по довгих „хожденіях“ почути те саме, шо й на початку: „Niepozwalam!“ А чому? Нагадується відповідь вовка ягняти, шо спитало його, чим воно провишилося, шо він хоче його зісти?..

„Як сміло ти мене питати?“

Вовк може істи захотів. —

Не вам про „цес дурням“ знати.

Так і тут. Не нам знати. Може й так Дідилівський.

Календар — Квітень.

7. Понеділок (25) Благовіщення. Правосл. Благовіщення. — Схід 4:51. Захід 6:01.
8. Второк (26) † Гавриїла Арх. Правосл. Гавриїла Арх. — Схід 4:49. Захід 6:02.
9. Середа (27) Матрони покл. Правосл. Матрони покл. — Схід 4:47. Захід 6:04.
10. Четвер (28) Іларіона преп. Правосл. Іларіона преп. — Схід 4:45. Захід 6:05.

Народні приповідки.

Весна днем красна.
На Благовіщення й птця гнізда не ве.
На благовішнім тижні вдовин плут.
Із благовісного теляти добра не ждати.
Який день на Благовіщення такий на Великдень.

Що сталося в квітні.

7. 1839. уродився поет Володимир Шашкевич.

ШИЛОМ І ПАЛКОЮ.

Обходи.

Всіх наших дописувачів просимо писати дописи як найкоротші і цікаві. Писати тільки на одній стороні, чорнилом і як можна найвиразніше. Багато дописів не йде тому до друку, бо їх треба скорочувати, а деколи тяжко відчитати і треба другий раз переписувати.

Святочна академія на честь Т. Шевченка в Празі. Академічна секція комітету по влаштуванню Шевченківського свята в 1924 р. в Празі 17. III. м. влаштувала в Общегому Домі (сала Сладковського) академічну академію на честь Т. Шевченка. Після виконання хором „Заповіту“ з рефератом виступив проф. Л. Білецький на тему „Поетична еволюція головніших образів і ідей Т. Шевченка“. Після доповіді проф. Л. Білецького з рефератом виступив проф. В. Сімович на тему „Великий льох“, в якому докладно співівся на дотеперішні працях про „Великий льох“, на їх критиці, на джерелах до концепції „Великого льоху“ (критика народної легенди про Великий льох). При зачиненні академії хор відспівав національний гимн „Ще не вмерла України“.

З України. Київ. Кола близькі до Центр. Комітету Укр. Партії Соц. Рев. повідомляють, що приїзд проф. Грушевського до Києва справив на все українське громадянство гнітюче враження.

Укр. Прес. Бюро).

Новий часопис на Волині. Дня 31. III. н. р. вийшов в Луцьку новий український часопис „Наш шлях“. „Наш шлях“, орган українського соц. клубу в польській соймі бере собі за своїми видавцями виключний патент на заступництво нашого народу: „не можна не привитати того, що п'ять наших послів стало на добрий шлях і не нап'ятувати в той же мент зрадницької політики більшості послів“. Після починається хороше, підождемо та побачимо як її привітає наше громадянство та як вона скінчиться.

Натягують Луцьк на польський центр. В травню має відбутися в Луцьку аж „внешпольські з'їзд санітарни“. Буде на ній багато діячів і спеціалістів, а очікують навіть гостей з заграниці. Цих би побільше. Треба ж їм доказати, що Луцьк лежить в центрі Польщі.

Пісня ученика. Італійські газети пишуть, що закриття одного костела в італійській місті Вероні знайшов в костелі, під фізиром пакунок. Забрав його

до закриття і хотів розпакувати. Та як тільки потягнув за шнурок, пакунок вибух. Закриттяна попарило. Показалося що пакунок був адресований до одного з гімназійних вчителів у Вероні. Крім адреси була на йому дописка: „Навчися тепер добре поводитися з учениками“

Володимирський герой. Недавно у Володимирі майор польського війська Яворскій застрелив свою маму а потім, коли його мали арештувати, застрелив ще одного чоловіка. Хто такий Яворскій, не знає на Володимирщині кожний. Знає його й не один з околиць Староконовської, де він в часі революції „карав“ селян за панське добро. Мабуть ніхто інший не вбився так в пам'ять наших селян своєю жорстокістю, як Яворскій. В той же час з боку польського сипались на Яворського, що промишляв розбоєм, найбільші похвали. Про його писали. „Назвисько Яворського, до недавня пікому невідоме і нічого не кажуче, почало зараз рости, розноситися і набирати того спеціального звуку“ і т. д. Нарешті виявилася його дійсна вартість і тепер Поляки пишуть: „Величезний злочин відбився широким гомоном по всій Польні, збуджуючи страх і обурення по відношенню до вбивця, якого вже від довшого часу вважали людиною „непочитальною“. Правдивий герой. Перше про його писали і тепер пишуть.

Січовики — пожежно-гімнастичний курс. В днях 7, 8 і 9 квітня н. р. уладжує повітова Січ у Львові пожежно-гімнастичний курс, в програму якого входять: 1) Вправи для січовиків вільноруч і топирцями, 2) Вправи для січовичок вільноруч і вінцями, 3) Вправи при сикавці. Крім цього будуть виклади про пожежництво, як вести Січ, історія січового руху, історія України і т. д. На цей курс повинна прислати кожда Січ найменше двох делегатів. Удержання і відріг кожного делегата буде коштувати 5 мільонів марок денно т. с. 15 мільонів марок за цілий курс. На курс повинні приїхати люди, які могли би вивчені у Львові вправи вчити в себе дома. Цього року в 110-літню річницю уродин Тараса Шевченка відбудеться у Львові велике Січове Свято подібно як в 1914 році і на це свято повинна приїхати кожда Січ, а січовички і січовики повинні вміти січові вправи. Делегати мають приїхати до Львова так, щоб були в понеділок 7. IV. о годині 9 рано в редакції „Громадського Голосу“ Львів, Ринок ч.

10, II поверх. Січ мають сейчас написати на адресу Повітова Січ у Львові, Львів, Ринок ч. 10 хто і коли приїде на курс, щоб можна було замовити харч і мешкання.

7. квітня о 12 год. в салі „Народ. Дому“ заходом Союзу Українок Свято Лесі Українки. Деклямації: „Досвітні огні“ — Ніна Матулівна, „Забута тінь“ — Ліна Парохоняківна, уч. драм. школи М. Вороного. Сольоспів — М. Кремінецька, уч. проф. Заремби. А. Янчарський — „Не дивися на місяць весною“. Д. Січинський — „Не співайте мені сеї пісні“, реферат дра Д. Донцова. Білети по 3, 2, 1 мід. мп. в крамниці „Фортуна“, ул. Руська.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

Володимир Секунда, командант бригади Укр. Гал. Армії, інженер-лифтовий копальні нафти в Бількові (повіт Надвір'я), помер ізза грудної недуги 20. лютого н. р., проживши 38 літ.

Рок'ї як був надвичайно характерною людиною і дуже діяльним, хоч неголосним і скромним, громадянином-патріотом. Під час студій на техніці, в 1907 році, брав участь у боротьбі за укр. університет та перебув в тюрмі й голодівку. Від початку світової війни воював у рядах австр. армії, а після розпаду Австрії вступив до У. Г. А. і тут назначено його бригадиром цієї частини, що від сторони Жувки облягала Львів. Після відходу У. Г. А. за Збруч перебув цілу кампанію і трагедію героїської галицької армії. В злощасному 1920 році, коли У. Г. А. покинула більшевків, потрапив у польськ'ї полон і перебув страшну неволю в Тухолі, що знищила зовсім його здоров'я. Від 1921 року влаштував копальню в Бількові, працюючи майже понад силу. — Покійний осиротив дружину й трое дрібних дітей і залишив по собі ширий жаль і в'язну пам'ять. — Похорони відбулися 22. II. при великому здвизі народу. Вічна йому пам'ять.

Заходом т-ва українських ремісників і промисловців „ЗОРЯ“ у Львові відбудеться

в неділю, дня 6. квітня 1924 р. в салі „Нар. Дому“ вул. Рутівського 22

КОНЦЕРТ

в 63-ті роковини смерті Тараса Шевченка Програма в афішах. — Початок о 7. веч.

Веселий куток.

МІЖ ЗЛОДІЯМИ:

I. Знаєш, хтось свиснув мені опанчу. II. Чекаймо! В мене є якась одна крадена. Прийди подивися, чи то не твоя. Як твоя то собі відкупиш щобсь не казав, що я злий чоловік.

ПОМИЛКА В ДРУКУ:

З дописи: ... „Наша інституція завдяки кільком одиницям сильно розпивається“.

З партійної наради: ... „Відповідаючи на закиди голова партії сказав: Мої Панове! Кожний початок є брудний!“

В ЛІКАРЯ

Лікар: Ну як як там? Зажили ви порошки, що я вам записав.

Мужик: Та зажив прошу пана доктора. Спочатку зажив один, але не помогло іно дуже крутило в носі. А потім пані навчителька порадила, що то треба ликувати і вже трохи помогло, тільки пуделко було тверде і трохи мене тисне в животі.

НАПАСТЬ.

Агент: Перед місяцем ви взяли з нашої фірми машину до шиття і ще до тепер не платите рат.

Пані: Бо ви казали, що та машина сама виплатиться.

НЕРІШЕНИЙ.

Піанк (до себе): Не знати, чи я тому багато шо, що мене в животі тисне, чи тому мене в животі тисне, що я пю богато.

З „ДУМОК ФІЛЬЗОФА“.

Найкорше роззнаються такі голови, в яких є... солома.

ПОЧТА!

Багрий І. Збор. Заплачено до кінця мая і 3 числа в червни.

Чит. „Просв“. Гільче. Портрет Шевченка вишлемо як шо нам лишигся.

Кітель Андр. Дорж. Часопис Вам точно висилаємо. Масте заплачені два числа в квітни. Просимо о поновленне пренумерати.

Клюс І. Воскр. Ноти можна вивозити в п. Гр. Гануляка, ул. Куркова ч. 10, однак книжки у Львові нема. Каталюг У. П. Т. в друку.

Біржевий перегляд.

Грошева біржа.

приватні обороти.

Львів, 3. IV. 1924.

Амер. дол. 9,325—9,350.000, одинки і двійки на рівні з іншими ам. дол., канад. дол. 8,800.000—8,850.000 Кч 270.000, фран. фр. 5 0.000, франки швайц. 1,650.000, фунт штерл. 40,000.000—41,000.000. Фр. бельг. 397.000. — Ліри 400.000. Лей 46—47.000. Австр. кор. 133.

Золото: 20 кор. 40,000—41,000.000, 20 фр. 38,500.000, 10 рублів 50,000.000.

Срібло: кор. 700.000, 5 кор. 3,500.000, фльор. 1,750.000, рублі 3,000.000 копійки за рубель 1,200.000.

Збіжева біржа.

Львів, 3. IV. 1924.

Кр. пшен. з 1923, 39,—40,000.000. Жито з 1923, р. 24,—25,000.000. Броварняний ячміль з 1923, 22,—23,500.000. — Овес з 1923, р. 22,—23,000.000. Горох пільний 19,000—20,000.000. Горох Вікторія! 60,000.000 міл. Пшенична мука 40% „О“ 78,000.000, 55% „1“ 57,000.000, 70% „4“ 37,000.000. Житня мука 60% 49,000.000, 70% 42,000.000. гречана каша 64,000—65,000.000, фасоля біла 00—00,000.000. Фасоля краса 00—00,000.000. — Цни розуміється за 100 kg. без споживного податку. Місце, станція заладовання.

Ринок.

Хліб 1 кг. 550.000, мясо волове 3,200.000 свиняче 3,000.000, теляче 3,000.000, солонина 000.000—3,600.000, сало 3,800.000, смалець 4,000.000, масло десерове 9,000.000, масло кухонне 7,000.000, сир 1,200.000, яйця 1 шт. 150.000, сметана 1 літра 1,600.000, молоко

600.000, 1 кг. меду 3,200.000, бураки 1 гк. 200.000, цибуля 450.000, чісник 1 головка 60.000, курка від 5,000—9,000.00.

ОПОВІСТКИ.

На „Рідну Школу“ зложили Вп. члени чит. „Просвіти“ в Струсові в міліонах мп: о. Т. Улемський 10, по 5: о. Т. Декайло, о. М. Декайло, С. Гіряк, А. Улемська, по 2: И. Шпник, Т. Конрад, М. Цегельський, в. Заячківський, по 1: И. Капушта, Г. Матвій та Р. Дзвінка 1:5. Л. Конрад 0:5, С. Конрад 0:3. Вп. жертводавцям складає ширю подяку Головна Упр. УІТ.

На поклик в часописях зложили на „Рідну Школу“ в міліонах мп. слідуєчі Вп. П.: Проф. І. Свольнський, Красно 40; Чит. „Просвіти“ Хирів 50; чит. „Просвіти“ Сянік 200; Н. Н. Підгайці вартість одного доляра, О. Лада Підгайці 10, по 5: Ю. Ясінський Львів, Е. Штромер Дібча, Р. Мегетич Нябрина, Качмарська, П. Кашицька, Н. Посацька, Г. Гадзевич, Л. Посацький, Т. Головацький, Білинська, Огорівна, Кульчцький, Гаврилів, Пігут, Пруц, Керничний, Новосілевський, Капко, Мохнацький, О. Олійник Неслухів 3, Е Дидик Львів 25. Вп. Жертводавцям складає ширю подяку Головна Упр. УІТ.

На Українських інвалідів зложили в марті в міл.: Довна Фед. Хотимир 3, Театральна Коопер. Львів 37, Ем. Ляшеш-

кий Самбір 5, Українська Бесіда Самбір 25, М. Угрин Рогатин 7, Мих. Галаць Белз 10, Н. Н. Сколе 4, о. Ос. Петраш Витвиця 7, Гром. Витвиця к. Долня 1:1, Чит. Просвіти Чортків стар. 10, Читальня в Ніврі 5, Чит. в Буцеві 5, Чит. в Лучинцях 6, Церковня зб. в Розжалові 4, Народня Гостиниця Львів 50, о. С. Фицалович Швейків 1, о. Сев. Матковський Босири 1, о. Ганкевич Красноє 2; іт. ариби-х жертв 1,405.000 мп — Вп. Жертводавцям складає ширю подяку Філіал Укр. Крлев. Т-ва О. і ки над інвалідами.

Надзвичайні жертви на „Рідну Школу“ зложили в міліонах мп. слідуєчі Вп.: Філія „Сільський Господар“ в Коломиї 50 прц. з вечериць 47, Кмита Степан Стрий 10, в 17 роковини смерги сина Юліяна, Дяків Василь Немирів 12 неприятний гонорар д-р Куницькем, о. М. Цуковський Підушинці 3 виграних в процесі з П. Г. Нестелем, Гурток студентів техніків в Данигіу 40 дохід з забави 6. марта, місто вінця бл. п. Д-ра О. калитовського зложили: Гриневецькі Евген і Іванна Львів 20, Кравнич Олена Львів 5, Водяний Тома Тернопіль 10 і клече всіх своїх шкільних товаришів і його учеників на таку самуквоту, п. Галя Іяєцька 112 зібрані на комерсі Шевченківського концерту в Жовкві, п. Волошинова Михайлина (жена др. І. Волошина) 50 місто видатків на вступ карнавалу, др. О і І Тисовський, Львів 10 місто бажає інж. В. Рижеському з нагоди його вінчання. Вп. Жертводавцям складає ширю подяку Головна Упр. УІТ.

Від 6—12. квітня 1924.

„Тиждень

українського театру“.

Приготовляйте театральні вистави, концерти, відчити, збірки. :: :: :: :: :: :: :: ::

Вплачуйте уділи і вписове найменче 3,030.000 мп. до кооперативи „Український Театр“ — у Львові, вул. Руська ч. 18., І. пов.

ОГОЛОШЕННЯ.

СВІТЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО около 8—10 моргів з будинками і по можности з інвентарем на Поділю куплю за доляри Зголошувати до Адм. Нового Часу. 3—3

НОТИ до співу й на оркестру, мішані й мужеські хорн, висилає: Музична Накладня ТОРБАН, Львів, вул. Осолінських 6. 4—10

СВЯЩЕННИК вдовець пошукує старшої інтелігентної женщины, найрадше вдови по священику, до виховання дітий і заряду домашнього господарства. Зголошення слати на адресу: Парохіяльний Уряд Церквіна п. Болехів. 3—3

ТОРГОВЛЯ МІШАНИХ товарів добре просперуюча в купелевій місцевости сейчас на продаж з причини виїзду. Зголошення під „Торговля“ до Администрації.

Особи до розношення часопису потрібно зараз Зголошуватися в Администрації „Нового Часу“.

Передплачуйте незалежний місячник культурного життя Рогатинщини „Рогатинець“ бо він своїм змістом цікавий для кожного повіту й кожного Українця.

Ось що пишуть про „РОГАТИНЦЯ“.

„Невеликий, але дуже цікавий льокальний часопис культурного змісту. Використовування льокального елменту для загальних цілей робить його зразковим для подібного роду провінціоанальних часописів, шо як й де були, то сухі й анемічні“... (Див. „Лігонис“ ч. 7. 1924. Берлін).

Передплата на цілий рік з почт. перес. 6 шв. фр., за кордоном 1:20 дол.

Адреса: „РОГАТИНЕЦЬ“, Рогатин.

„ІНІГ“

МІЖНАРОДНЕ ТОРГОВЕЛЬНЕ І ПРОМИСЛОВЕ ТОВ.

ТОВ. з ОБМ. ПОР.

ДОСТАВЛЯЄ ЗІ КЛАДУ У ЛЬВОВІ:

Комплетні урядження млинів, ВАЛЬЦІ „ДАВЕ-
РІО“ Ціріх, ЛУЩАРКИ „МАРС“ патент „КАС-
ПАР“, ориг. швейцарську газу марки „РАЙФ
ФРАНК“, ТУРБІНИ Франціса, мотори ДІСЛЯ,
льокомотиві і т. п.

ЛЬВІВ,

ПОДЛБСКОГО 8/ІІ.

ТЕЛСФОН 413, 1236 і 1086.

Телегр. адр. „ІНІГ-ЛЬВІВ“.

52

НЕБУВАЛЕ!

Чайний Вечір

СПОРТОВОЇ СЕКШІ з багатом
та різномордною програмою, жи-
вими образами при музиці буде
в доміві С.-Батька (Руська 20) дня
5. квітня, в суботу, о 7. год. вечером
(початок). — ПРИХОДІТЬ УСІ. — Саля
чудово прибраня! — Рідка нагода! —

ЗА ВЕСЕЛУ ЗАБАВУ ручить крайно
серіозний КОМІТЕТ.

КООПЕРАТИВИ!

Купуємо СІРІВЦІ ЛЕНУ і КОНО-
ПЕЛЬ та платимо найвищі ринкові
ціни.

ЗГОЛОШУЙТЕСЬ до нас громадю
та подавайте адреси сусідних коопе-
ратив.

Дасмо наперед більші зачети на за-
купи сирівців, після умови.

„Полотно“ А. С. Львів, Зіморевича 20.

Б. лікарка віденських шпиталів і секундар Заг. Шпиталю у Львові

Др. Теодозія Туна-Надрага

приймає в діточих і жіночих недугах та акушерії **Львів, вул. Домі-
ніканська ч. 11.**

3—3

РІК ОСНУВАННЯ 1808.

НАЙСТАРША КРАЄВА ФІРМА

ЛІЯРНЯ ДЗВОНІВ БРАТІВ ФЕЛЬЧИНСЬКИХ

в КАЛУШІ, вул. Цвинтарна. Телефон ч. 20.
і в ПЕРЕМІШПІ, вул. Красінського 63. Тел. 1с8.
Склад дзвонів „Церновна Штуна“ в Станиславові.

Відзначена золотими медалями на краєвих і загранич-
них виставах доставляє гармонійні і поодинокі дзвони
з металю першої якості на найдогідніших услях,
має постійно на своїх складах значну скількість гото-
вих дзвонів на всляку вагу і тони і приймає до пе-
ретоплення старі розбиті дзвони.

Тому, що в Калуші є нова ліяря під подібною фір-
мою, прохасться псьма до Калуша дуже докладно адресувати. Вкінці завважу-
емо, що ані не їздимо з нашими дзвонами по ярмарках ані не висилаємо агентів.

Безплатно одержить кожний (вул. Баторого 7.) пробку, в цілі переко-
нанняся о незрівняній якості і дешевості моїх виробів,
відзнач. багато разів на світових виставах 8—10

Зигмунд Кребс, — „Патока“ фабрика горівок, лі-
керів і меду, — —
ЛЬВІВ-КЛЕПАРІВ. Спеціальність: „Шляхтич“ і „Шляхтянка“.

СКЛАДІ: БАТОРОГО 7., ЛИЧАКІВСЬКА 3. — Рік заложення 1850. — Телеф. фабрики
1211. — Телеф. складу 848. — Замовлення на провінцію полагоджується негайно на
найдогідніших услях.

Бляха поцинкована до
криття дахів, праси
до виробу дахівок, цемент, ва-
пно, дошки і папу

поручає 15—30

„ПІЛЬОТ“ Львів,
вул. Баторого ч. 4.

Робітниця

спосібних зі свідоцтвами, або поручен-
ням до наших робітень БІЛЛЯ, як та-
кож гафтярок і вишивачок просимо
зголоситися зараз в нашій конторі між
8—11 3—6 год. попол. Платня висока,
праця мила у своїй установі. Вп. Членів
та Прихильників наших просимо нам ласка-
во поручити які добрі сили. 3—3

ЖІНОЧА СПІЛКА ПРОМИСЛОВА

„ТРУД“ Львів, Ринок ч. 39.
(власний дім).

„ДИНАМО“

КОНЦЕС. ПІДПРИЄМСТВО
ЕЛЕКТРОТЕХНІЧНЕ І МЕХАНІЧНЕ
ЛЬВІВ, КОПЕРНИКА ч 16.

СТАЛА ВИСТАВА МАШИН
ЛЬВІВ, вул. КОПЕРНИКА 16.

ПОСІДАЄ СТАЛО ВСЯКІ МАШИНИ
ПО КОНКУРЕНЦІЙНИХ ЦІНАХ.

Для млинів, тартаків, горалень, ріль-
ництва, металевого і деревного про-
мислу, самоходи особові і тягарові,
повози і люксусові карети. — Ди-
намо-машини. Мотори. — Сільники
рєнні, суччо-газові і нафтові.
КОШТОРИСИ І ТЕХНІЧНА ПОРАДА НА ЖА-
ДАННЄ. — ДОСТАВА СЕЙЧАС.

Електрофікус: м.ста, села, тартаки, горальні,
і млини власними механізмами.

Відділ електромеханічний для будови рєд-
альних таблиць, напрана рїзних машин
і електричних апаратів.

Найдешевше джерело для закупу рїзних елек-
тричних матеріалів першоряди, аягр. фірм.
Ощаджуючі жаріаки.

ЦІННИКИ І КОШТОРИСИ НА ЖАДАННЯ.

ВАЖНЕ ДЛЯ ПРОМИСЛУ
І РІЛЬНИЦТВА:

Електр сільники „ЕЛЬМО“, даються
приміняти до кожної машини в ріль-
ництві і промислі.

Січкарні, льокомотиві, молотільні, плуги,
ропні і нафтові сільники, аягр. гати, транс-
місії. Будова млинів, тартаків і горалень.
НАЙСОЛІДНІШЕ ДОСТАВЛЯЄ:

СТАЛА ВИСТАВА МАШИН
ЛЬВІВ, вулиця КОПЕРНИКА 16.